

Speeddaten bij **RECOAT** voor biobased coatings

TEKST: MARGA VAN ZUNDERT
FOTO'S: WUR / VVVF

Biobased grondstoffen kunnen de ecologische voetafdruk van verven, inkt en lijmen reduceren. In de bouwmarkt zijn er al voorbeelden te vinden. Het project RECOAT van VVVF, Wageningen Food & Biobased Research (WFBR) en MNEXT bracht het afgelopen jaar leveranciers van biobased grondstoffen en mogelijke nieuwe afnemers samen. “Alle leveranciers legden nieuwe contacten en er zijn samples uitgewisseld.”

Het meest geslaagde aan RECOAT? Dat waren de geanimeerde ‘dates’ op de matchmakingdag tussen leveranciers en mogelijke afnemers: coating-, verf-, inkt- en lijmproducenten. Jeroen Hagman, regulatory & public affairs manager bij de VVVF: “Het was een flinke puzzel om aan de hand van de voorkeuren van deelnemers zoveel mogelijk matches te maken, maar het decibelniveau in de zaal bewees dat we waren geslaagd.” Ter plekke plakten de organisatoren er op verzoek zelfs nog een extra zevende gespreksronde aan vast.

Doel van het project RECOAT was om biobased grondstoffen onder de aandacht te brengen bij met name het mkb. Ingrediënten op basis van hernieuwbare bronnen zijn inmiddels geen grote uitzondering meer; de afgelopen jaren zijn er steeds meer ingrediënten beschikbaar gekomen.

VVVF en WFBR wilden met RECOAT een actueel overzicht bieden van wat er nu op de markt is en een vooruitblik op wat er zoal aankomt. Hagman: “Er zijn bovendien ook altijd bedrijven en medewerkers die nieuw zijn in het biobased veld of nieuw in de branche. Voor hen is zo’n overzicht een mooie start.”

Vragen over milieu-impact

RECOAT bestond uit drie bijeenkomsten. De eerste vond plaats in september 2024 met zo'n 60-65 deelnemers van circa 45 bedrijven. Er waren algemene presentaties vanuit WFBR, VVVF en acht bedrijven uit de biobased industrie gaven pitches over de ingrediënten in hun portfolio. Deze bijeenkomst was bedoeld om geïnteresseerde bedrijven breed te informeren over biobased grondstoffen: Waarom zou ik ze gebruiken? Waar moet ik dan rekening mee houden? Wat is er allemaal beschikbaar? Tegelijkertijd was het de bedoeling om te peilen aan welke verdiepende informatie er in het veld nog behoefte is.

Er kwamen opvallend veel vragen over de milieu-impact van biobased grondstoffen, vertelt Rian Ruhl, coördinator van RECOAT en onderzoeker Sustainable Plastic Technologies in Wageningen. Bedrijven willen zekerheid dat hun verf, coating, lijm of inkt met biobased ingrediënten minder CO₂-uitstoot veroorzaakt. Ruhl: "Vaak is daar echter geen snel, eenvoudig antwoord op te geven. Er bestaan verschillende rekenmethoden. Het maakt bijvoorbeeld een groot verschil of je rekent van cradle-to-gate of van cradle-to-cradle."

Verdiepende workshops

De tweede bijeenkomst bestond uit verdiepende workshops over specifieke ingrediënten zoals binders, pigmenten, oplosmiddelen en additieven. Ditmaal pitchten ook een aantal startups in biobased industrie hun (toekomstige) aanbod. Ruhl: "De tweede bijeenkomst trok vooral de meer technisch onderlegde mensen, de formuleringsexperts. Dat maakte de

JAITSKE FEENSTRA (VVVF) BEDANKT DE PARTNERS VAN HET BIOBASED PROJECT EN OVERHANDIGT EEN VERFBLIK MET 'GROENE GRONDSTOFFEN' AAN **ROLF BLAAUW** (WFBR).

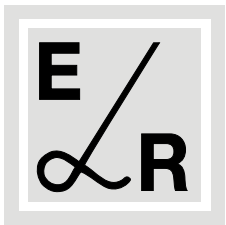

vragen en discussies inhoudelijk diepgaander; je merkt dat veel bedrijven met dezelfde vragen zitten."

Mede-initiatiefnemer van RECOAT en programmamanager Safe and Circular Biobased Products (WFBR), Jacco van Haveren, vond het jammer dat er bij deze bijeenkomst geen producenten van harsen en bindmiddelen waren. Er zijn in Nederland een twintigtal producenten van biobased bouwstenen en veel formuleerders, met name in het mkb. Maar in de praktijk zit daar vaak een schakel tussen: de makers van bindmiddelen en harsen die het hoofdbestanddeel vormen van coatings. Die zijn echter op een paar vingers te tellen. Van Haveren: "Met Engels als voertaal was het eenvoudiger geweest om buitenlandse makers van biobased bindmiddelen erbij te betrekken."

'Het was een flinke puzzel om aan de hand van de voorkeuren van deelnemers zoveel mogelijk matches te maken'

JEROEN HAGMAN (VVVF)

E & R B.V.

Proven Excellence.

NETZSCH *Alpha*® NEOS de nieuwe standaard!

Al meer dan 40 jaar uw vertrouwde partner in procesmachines voor de verf- en inkt industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co N.V. bieden wij innovatie dispergeersystemen, parelmolens, mengmachines, afvulmachines & turnkey projecten voor de verf- & inkt industrie.

Optimaal dispergeren, malen, mengen en afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

er-bv.com

‘Leveringszekerheid lijkt doorslaggevender voor toepassing dan hogere prijs biobased ingrediënt’

RIAN RUHL (WFBR)

Netwerken

De derde bijeenkomst was gericht op contact leggen onder andere via speed dates. Daarnaast was er een lezing over life cycle analysis die de vele vragen over milieu-impact van biobased grondstoffen uit de eerste bijeenkomst probeerde te beantwoorden. De presentatie werd verzorgd door het expertisecentrum Materiaal en Energie Transitie (MNEXT) van Avans en Hogeschool Zeeland.

Zijn deelnemende bedrijven nu inderdaad aan de slag gegaan met biobased grondstoffen dankzij RECOAT? Hagman: “Wij hebben de leveranciers nagebeld. Ze geven allemaal aan nieuwe contacten te hebben opgedaan en de meesten hebben ook samples uitgewisseld als testmateriaal. Dat labonderzoek loopt nu nog.” Van Haveren: “Het is haast onmogelijk om een nieuw biobased product terug te leiden tot een bepaald contactmoment, maar we zijn er met RECOAT in geslaagd zeker vijftig nieuwe connecties te leggen.”

Voor de WFBR-onderzoekers zelf bracht RECOAT ook enkele nieuwe contacten. Van Haveren: “We waren al bezig met een project rondom biobased, niet-persistente polyacrylaten voor coatings, dat heeft extra body gekregen door gesprekken rondom RECOAT.” En door contacten met leveranciers zijn er ook twee nieuwe biobased onderzoeksprojecten gestart binnen WFBR. Een rondom biobased weekmakers; de ander over bouwstenen voor bindmiddelen.

Leveringszekerheid

De RECOAT-bijeenkomsten toonden dat verf-, lijm- en inkt-producenten groot belang hechten aan leveringszekerheid. Ruhl: “Dat lijkt doorslaggevender voor toepassing dan de vaak wat hogere prijs van een biobased ingrediënt.” Afnemers willen zekerheid dat er genoeg grondstof beschikbaar is, óók over tien jaar. Want het kost de nodige ontwikkelingsuren om een nieuwe formulering te maken. Helaas is die leveringszekerheid nog vaak een kip-ei-probleem. Leveranciers van

Chain Craft

Met een gepatenteerde fermentatie recyclet Chain Craft agri-food residuen up tot vetzuren. Deze vetzuren kunnen dienen als bouwstenen voor de industrie, bijvoorbeeld als grondstof voor de productie van polymeren. Daarnaast kunnen alcoholderivaten van vetzuren als n-hexanol of n-butanol dienen als grondstof voor de productie van acrylaten of als oplosmiddelen voor coatings, verf en lakken.

Informatie: www.chaincraft.com

Ashland Industries Nederland

Ashland levert onder meer vaste vlokvormige synthetische reologie-

modificatoren voor watergedragen verven en coatings, vrij van biociden of tin. Het bedrijf ontwikkelde recent ook een schuimregulator op basis van plantaardige oliën, een biodegradeerbare, geurarme pH-neutralisator (pHlex™ zero) en een koolstofgebaseerd bevochtigingsmiddel voor hout- of metaalcoatings. Informatie: www.ashland.com

GF Biochemicals

GF Biochemicals biedt een reeks biobaseerde en biologisch afbreekbare oplosmiddelen. De levulinaat-ester-oplosmiddelen -SOLVE 100, MOVE 200 en CLEAN 300- zijn compatibel met een breed scala aan harsen (zoals PU, acryl en alkyd) en co-oplosmiddelen. Ze verlengen de open tijd, verbeteren het

vloei- en nivelleringsgedrag en zorgen voor een goede afwerkkwaliteit. Informatie: www.gfbiochemicals.com

Omya Specialty Materials

Producent en distributeur van fillers Omya heeft een sustainability toolkit met daarin biobased alkyd binders (SYNAQUA 4856) en dikmakers (COA-PUR 3020/817 BB). De toolkit omvat ook een deels biobased (bio-attributed) acryl binder (ENCOR 2797/317 MB) en dispergeermiddel (ECODIS P 50 MB). Omya biedt ook ondersteuning in herformulering. Informatie: www.omya.com (sustainability-toolkit)

‘Met RECOAT zijn we erin geslaagd zeker vijftig nieuwe connecties te leggen’

JACCO VAN HAVEREN (WFBR)

biobased grondstoffen kunnen pas grootschalig investeren wanneer er een duidelijke marktvraag is; afnemers hebben pas interesse wanneer er voldoende aanbod is. Een mogelijke oplossing om de transitie ‘los te trekken’ is een verplicht percentage bio-based ingrediënten. Nu blijft de markt vaak beperkt tot (duurdere) biobased lijnen voor duurzame bouwbedrijven en ‘groene consumenten’.

Is daar wellicht nog een rol voor de VVVF weggelegd? Hagman: “Wij zijn niet tegen een dergelijk systeem, mits dat in Europese verband wordt opgepakt. We hebben als VVVF ook juist onze handtekening gezet onder een Call for Demand Creation gericht aan de Europese Commissie.” Die call is ondertekend door 111 Nederlandse brancheorganisaties en industrieën.

HET
RECOAT-
PROJECTTEAM

Boekje en grondstof-catalogus

De kennis over biobased grondstoffen voor verf, coatings, lijmen en inkt die is gepresenteerd en gedeeld in RECOAT wordt gebundeld in een handzaam boekje dat in het eerste kwartaal van 2026 verschijnt. Het is bedoeld als leidraad voor bedrijven die met biobased ingrediënten werken of willen gaan starten. Het is beschikbaar in zowel Nederlands als Engels en komt in druk en online beschikbaar via Groen Kennisnet (groenkennisnet.nl), het platform voor ‘biobased professionals’. Er is vanuit RECOAT al een catalogus van biobased grondstoffen gelanceerd.

Online cursus

Naast het boekje verschijnt er eind dit jaar een voor iedereen toegankelijke online cursus over biobased grondstoffen, gemaakt door MNEXT, het kenniscentrum op het gebied van duurzame materialen en energie van de hogescholen Avans en Zeeland. Cursuscoördinator Margot Verwei: “De cursus is een afwisseling van video’s, podcasts en interviews met verwijzingen naar verdiepende literatuur. We nemen ook kennis- en leervragen voor docenten op zodat de cursus ook geschikt is voor gebruik in het chemie-onderwijs of cursussen procestechnologie of verfengineering”. De cursus start met het waarom van biobased ingrediënten en een overzicht van de huidige mogelijkheden. Er is een module gewijd aan milieu-impact analyses en er komt een reeks aan praktijkvoorbeelden voorbij. De cursus omvat ook een aantal interviews met het mkb. Diverse docenten werken mee, net als de organisatoren van RECOAT. Ook deze online cursus wordt onderdeel van Groen Kennisnet.

VERPAKKINGSEMMERS VAN 100% GERECYCLED KUNSTSTOF (PCR)

WAT ZIJN DE VOORDELEN?

- GEEN TOEPASSING VAN FOSSIELE GRONDSTOFFEN
- VEEL LAGERE CO2 UITSTOOT
- STIMULANS DUURZAAM INKOPEN BINNEN UW BEDRIJF

UITPROBEREN? DAT KAN!

Scan de QR-code en vraag een gratis sample pakket aan via onze website!

**DIJKSTRA
PLASTICS**